

A ס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת נדרים דף ח. Some of the topics we will learn about include.

The Halachah of נשבעין לקיים את המצוה
A person can make a שבועה, a vow to fulfill a Mitzvah.

The Halachah of האומר אשכים ואשנה פרק זה
A שבועה is effective when a person states that he will arise to learn a certain Perek or Mesechta

The Halachos regarding נידוהו בחלום
A person that dreamt that he was put into חרם, excommunication

A

נשבעין לקיים את המצוה

כאמור

אשכים ואשנה פרק זה

נידוהו בחלום

B

The question of בעל מהו שיעשה שליח לחרטת אשתו
Can a husband become his wife's agent to nullify her נדר through her חרטה, regrets?
Is there a concern that a husband will expand his wife's חרטה, because he cannot tolerate her נדרים?

לא שרי למישרי נדרא באתרא דרביה
A Talmid may not nullify a נדר in his Rebbe's city. However, **ושמתא** אפילו באתרא דרביה A Talmid is permitted to remove a חרם even in his Rebbe's city.

B

The question of

בעל מהו שיעשה שליח לחרטת אשתו?

ושמתא אפילו באתרא דרביה

לא שרי למישרי נדרא באתרא דרביה

- C** Some of the terms and concepts we will learn about include
- אין שבועה חל על שבועה
A שבועה CANNOT take effect upon an existing שבועה

C

אין שבועה
חל
על שבועה

1 So let's review ...

Our Shiur begins with

אמר רב גידל אמר רב
מנין שנשבעין לקיים את המצוה

A person can make a שבועה, a vow to fulfill a Mitzvah, as the Pasuk states;

נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי צדקך

The Gemara explains that

שרי ליה לאיניש לזרוזי נפשיה

Even a person who generally avoids making שבועות is permitted to make this type of שבועה, which will encourage him to perform the Mitzvah.

However,

לא חלה שבועה על דבר מצוה

The שבועה does NOT take effect, in that there is NO Issur if he violates the שבועה, because

אין שבועה חל על שבועה

ומושבע ועומד מהר סיני הוא

A שבועה CANNOT take effect upon an existing שבועה; and there is a pre-existing שבועה to fulfill Torah and Mitzvos.

2 However, רב גידל אמר רב adds;

האומר

אשכים ואשנה פרק זה

אשנה מסכתא זו

נדר גדול נדר לאלהי ישראל

If a person makes a שבועה that he will rise early to learn a certain Perek or Mesechta, his שבועה is effective in that there IS an Issur if he violates the שבועה.

Although learning Torah is a Mitzvah, and

אין שבועה חל על שבועה

ומושבע ועומד מהר סיני הוא

Nevertheless,

חייל שבועה עליה

The שבועה is effective;

כיון דאי בעי פטר נפשיה

בקריאת שמע שחרית וערבית

The שבועה can be fulfilled with the Torah's

minimum requirement of ובקומך ובשכבך, reciting Krias

Shma morning and night. Therefore, the second שבועה is חל

for his additional Torah learning.

=====

1

אמר רב גידל אמר רב
מנין שנשבעין לקיים את המצוה

נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְיְמָהּ
לְשִׁמּוֹר בִּישְׁפֹּטֵי צְדָקְךָ

שרי ליה לאיניש לזרוזי נפשיה
Even one who generally avoids making מצוות

However,

לא חלה שבועה על דבר מצוה

NO Issur

If he violates the מצוה

אין שבועה חל על שבועה
ומושבע ועומד מהר סיני הוא

2

However, רב גידל אמר רב adds;

האומר

אשכים ואשנה פרק זה

אשנה מסכתא זו

נדר גדול נדר לאלהי ישראל

כל יחל Issur

If he violates the מצוה

Although learning Torah is,

אין שבועה חל על שבועה

ומושבע ועומד מהר סיני הוא

חייל שבועה עליה

כיון דאי בעי פטר נפשיה

בקריאת שמע שחרית וערבית

3 רב adds further;

האומר לחבירו
נשכים ונשנה פרק זה
עליו להשכים

If a person makes a קבלה, a pledge, to his friend that they will both arise to learn a certain Perek, he is obligated to fulfill his קבלה, because, as the Ran explains;

קבלה לדבר מצוה מהניא

A mere pledge to perform a Mitzvah is effective even without a ושבועה.

As we see in the Pasuk that Hashem told Yechezkel

ויאמר אלי בן אדם קום צא אל הבקעה ושם אדבר אותך

Go out to the valley, and I will talk to you there. And the Pasuk continues;

ואקום ואצא אל הבקעה והנה שם כבוד ה' עומד

Yechezkel went out to the valley, and Hashem was awaiting him.

=====

3

רב adds further;

**האומר לחבירו
נשכים ונשנה פרק זה
עליו להשכים**

קבלה לדבר מצוה מהניא

Even without a שבועה

ויאמר אלי בן אדם
קום צא אל הבקעה
ושם אדבר אותך

the Pasuk continues;

**ואקום ואצא אל הבקעה
והנה שם כבוד ה' עומד**

4 The Gemara continues:

אמר רב יוסף
נידוהו בחלום
צריך י' בני אדם להתיר לו
והוא דתנו הלכתא

If a person dreamt that he was put into חרם, excommunication, he must have the חרם removed by 10 people that learn Gemara, because, as the Ran explains,

לפי שאפשר בשליחות המקום נתגדה

It is possible that the חרם was imposed by Hashem's command, in which it can only be removed by Hashem.

Therefore,

צריך עשרה ששכינה עמהם

It requires 10 men where the שכינה is present.

ואי ליכא דתנו הלכתא

אפילו מתנו ולא תנו

And if he CANNOT find דתנו הלכתא, it is sufficient if the 10 men only learn Mishnah.

4

אמר רב יוסף

נידוהו בחלום

צריך י' בני אדם להתיר לו
והוא דתנו הלכתא

לפי שאפשר

בשליחות המקום נתגדה

צריך עשרה ששכינה עמהם

ואי ליכא דתנו הלכתא
אפילו מתנו ולא תנו

It's sufficient if they
only learn Mishnah

5 ואי ליכא
 ליזיל וליתב אפרשת דרכים
 ויהיב שלמא לבי י
 עד דמקלעי ליה עשרה דגמרי הלכתא
 And if he CANNOT find תנו ולא תנו either, he
 should sit at a crossroads and give Shalom to 10 people.
 As the Ran explains
 למגן מן היסורין
 This shields him from suffering until the נידוי is removed
 through דתנו הלכתא

5

צלקה דאמנו
ואי ליכא - *ואל תנו*
ליזיל וליתב אפרשת דרכים
ויהיב שלמא לבי י
עד דמקלעי ליה עשרה
דגמרי הלכתא

▼

למגן מן היסורין
Until the נידוי is removed
through דתנו הלכתא

6 ידע מאן שמתיה
 Even when he knows the person who imposed the חרם in
 his dream, the חרם can only be removed by דתנו
 עשרה דתנו because
 הלכתא לשמותיה
 שויה שליח
 למישרי ליה
 לא שויה שליח
 It is possible that person was only appointed to impose the
 חרם, but NOT to remove the חרם.

ידע מאן שמתיה adds
 שמתיה ושרו ליה בחלמיה
 Even when the חרם was both, imposed and removed in the
 dream, he must still have it removed by דתנו הלכתא,
 because
 כשם שאי אפשר לבר בלא תבן
 כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים
 Just as all grain contains straw, all dreams contain
 fictitious events - and it's possible that the חרם WAS true,
 while the היתר was NOT true.
 =====

6

ידע מאן שמתיה
Can ONLY be removed by
עשרה דתנו הלכתא
Because
אלא תיב לויב לויב
אלישי איב לא לויב לויב

▼

שמתייה ושרו ליה בחלמיה
He must still have it removed by
עשרה דתנו הלכתא
Because
כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים

7 The Gemara relates:
 רב אשי's wife wanted to be נדר, nullify her vow, so he asked his Rebbe רב אשי;
 בעל מהו שיעשה שליח לחרטת אשתו
 Can a husband become his wife's agent to nullify her נדר through her חרטה, her regrets? As the Ran explains בשם תוספות;
 חיישינן שמתוך שנדרי אשתו קשין עליו יוסיף מדעתו בהרטתה
 Is there a concern that a husband will expand his wife's נדרים, because he CANNOT tolerate her חרטה?

רוב רב אשי ruled
 אי מכנפין אין
 A husband may become שליח when the Bais Din of three was already gathered, because, as the Ran mentions from Tosfos
 כיון דלית ליה טירחא לא חיישינן שיוסיף על חרטתה
 When here is NO great effort required, there is NO concern that he will be מוסיף בהרטתה. However, אי לא מכנפין לא
 He may NOT become שליח when Bais Din was NOT gathered, because כיון דאית ליה טירחא חיישינן שיוסיף על חרטתה
 When there IS טירחא, there IS a concern that he will be מוסיף בהרטתה.

8 The Gemara concludes
 שמע מינה תלת
 We can derive three Halachos from this incident:
 1. שמע מינה
 בעל נעשה שליח לחרטת אשתו
 A husband may become his wife's agent to nullify her נדר.
 2. וש"מ
 כי מכנפין שפיר דמי
 He can only be שליח when the Bais Din was already gathered.
 3. וש"מ
 לא שרי למישרי נדרא באתרא דרביה
 A Talmid may not nullify a נדר in his Rebbe's city. However, ושמתא
 אפילו באתרא דרביה
 He may remove a חרם even in his Rebbe's city.
 ויחיד מומחה
 שרי שמתא
 An expert דיין may remove a חרם by himself, without a complete Bais Din.

7

רב אשי's wife wanted to be נדר

He asked רב אשי;

בעל מהו שיעשה שליח לחרטת אשתו?

חיישינן שמתוך שנדרי אשתו קשין עליו יוסיף מדעתו בהרטתה?

רוב רב אשי ruled

אי לא מכנפין לא	אי מכנפין אין
כיון דאית ליה טירחא חיישינן שיוסיף על חרטתה	כיון דלית ליה טירחא לא חיישינן על חרטתה

8

The Gemara concludes

שמע מינה תלת

<p>2</p> <p><i>שמע מינה</i></p> <p>כי מכנפין שפיר דמי</p>	<p>1</p> <p><i>שמע מינה</i></p> <p>בעל נעשה שליח לחרטת אשתו</p>
<p>ושמתא אפילו באתרא דרביה</p>	<p>3</p> <p><i>שמע מינה</i></p> <p>לא שרי למישרי נדרא באתרא דרביה</p>
<p>ויחיד מומחה שרי שמתא</p>	